

Correcting wrong views, assumptions on Sihanouk

**ការកែតម្រូវមតិយោបល់យល់ខុសនិង
ការសន្និដ្ឋានទៅលើសម្តេច សីហនុ**

និពន្ធដោយបណ្ឌិត ហ្គាហ្សារ ពាងម៉េត ថ្ងៃ ១៨ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦
បកប្រែនិងកែសម្រួលដោយ លោក មូលី ជីវិទូ

មានខ្មែរខ្លះសម្រេចចិត្តនៅស្ងាត់ស្ងៀមក្រោយពេលបានអានអត្ថបទរបស់ខ្ញុំក្រោមចំណងជើងថា “កុបកម្មប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរឆ្នាំ១៩៧០” ព្រោះអត្ថបទនោះមានបង្ហាញពីការជំពាក់ ជំពិនទៅលើរបបរាជានិយមខ្មែរព្រមទាំងព្រះបិតាព្រះវីរៈក្សត្រនរោត្តម សីហនុ ដែលប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរគោរពស្រឡាញ់យ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ។ ដោយហេតុខ្មែរម្នាក់ក្នុងចំណោមខ្មែរបីនាក់មានអាយុចន្លោះ ១៥ ទៅ ២៩ ឆ្នាំ លោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន មានបញ្ហាតិចតួចណាស់ក្នុងការទុកប្រជាជាតិឲ្យបិតក្នុងភាពល្ងង់ខ្មៅអំពីប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ប្រទេសខ្លួនដើម្បីលោកអាចកាន់កាប់អំណាចរបៀបទេវរាជតទៅទៀត ។

តែមតិយោបល់ភ័ន្តច្រលំដំយូរអង្វែង ព្រមទាំងការសន្និដ្ឋាននិងការចាប់អារម្មណ៍ខុសទាំងពួងនោះត្រូវតែមានការកែតម្រូវ ។

ចំនួនប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងទៅនេះ មាននិស្សិតថ្នាក់បណ្ឌិតម្នាក់បានសាកសួរខ្ញុំដោយមានការ

សង្ស័យអំពីការអំណះអំណាងរបស់ខ្ញុំនៅក្នុងសារព័ត៌មាន Pacific Daily News (PDN) អំពីកិច្ចព្រមព្រៀងជំនួយយោធាចិនឆ្នាំ ១៩៦៥ ដែលប្រទេសកម្ពុជា "អព្យាក្រឹត" បានអនុញ្ញាតឲ្យយួនយៀកកុង-វៀតណាមខាងជើងតាំងទីជម្រកក្នុងទឹកដីខ្មែរដើម្បីធ្វើសង្គ្រាមប្រឆាំងនឹងអាមេរិកាំង ។ និស្សិតរូបនោះបានអរគុណខ្ញុំក្រោយពេលដែលខ្ញុំបានណែនាំឲ្យគាត់អាននិក្ខេបបទថ្នាក់បណ្ឌិតរបស់ខ្ញុំឆ្នាំ១៩៨០នៅឯសាកលមហាវិទ្យាល័យ Michigan ។ កាលពីពេលថ្មីៗនេះ មានអាណិកជនខ្មែរម្នាក់នៅទ្វីបអឺរ៉ុបបានសរសេរមកខ្ញុំសំដែងការអរគុណក្នុងនាម "ខ្មែរជាច្រើនរូបរស់នៅឯនាយសមុទ្រ" ចំពោះអត្ថបទខ្ញុំសរសេរផ្សាយជា រឿយៗ ហើយបានស្នើខ្ញុំឲ្យបកប្រែអត្ថបទជាភាសាជាតិ ព្រោះ "កូនចៅខ្មែរសាកសមនឹង ទទួលបានព័ត៌មាន" ជាពិសេសនៅពេលដែលលោក ហ៊ិនសែន កំពុងកាច់មូលបត់បែនប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរ ។

បន្ទាប់ពីដូរអ៊ីមែលគ្នាទៅវិញទៅមកបានមួយរយៈ ខ្ញុំក៏បានដឹងថាឪពុករបស់លោកជា ឧត្តមសេនីយម្នាក់នៃកងទ័ពអាកាសចរខ្មែរ ហើយលោកឧត្តមសេនីយនិងខ្ញុំធ្លាប់បាន ធ្វើការជាមួយគ្នាចំនួនពីរឆ្នាំក្នុងរបបសាធារណៈរដ្ឋខ្មែរ ។

អាណិកជនខ្មែរម្នាក់នោះបានណែនាំឲ្យខ្ញុំស្គាល់ Website របស់កងទ័ពអាកាសចរខ្មែរ ដែលនៅក្នុងនោះមានរូបថតរបស់លោកឧត្តមសេនីយខ្មែរ លន់ នល់ និង ឧត្តមសេនីយចិន Lo Jui-Ching នៃកងទ័ពរំដោះ ប្រជាជនចិនដែលចុះហត្ថលេខានៅឆ្នាំ ១៩៦៥ លើកិច្ចព្រមព្រៀងជំនួយយោធាចិនដែលខ្ញុំបាននិយាយក្នុងអត្ថបទចុះផ្សាយនៅក្នុងកាសែត PDN ។ នៅឈរខាងក្រោយឥស្សរជនទាំងពីររូបនោះ មានឯកអគ្គរាជទូត ទ្រៀង កាង (អ្នកជំនាញការខ្មែរខាងច្បាប់) និងក្រុមសមាជិកនៃគណៈប្រតិភូខ្មែរ ហើយនិងលោក

នាយករដ្ឋមន្ត្រីចិន Zhou Enlai ហើយនិងគណៈប្រតិភូចិន ។ ខ្ញុំក៏បានទទួលការ

អនុញ្ញាតឱ្យសារព័ត៌មាន PDN ចុះផ្សាយរូបថតនោះជាមួយអត្ថបទខ្ញុំនេះ ។

លោកឧត្តមសេនីយឌែរ លន់ នល់ អង្គុយនៅខាងឆ្វេង ឧត្តមសេនីយចិន Lo Jui-Ching នៃកងទ័ពរំដោះប្រជាជនចិនអង្គុយនៅខាងស្តាំ ចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងជំនួយយោធាចិន ឯកអគ្គរាជទូត ទ្រឿង កាង (ឈរខាងក្រោយទង់ជាតិខ្មែរ) ហើយនិងលោកនាយករដ្ឋមន្ត្រីចិន Zhou Enlai (ឈរខាងក្រោយ ទង់ជាតិចិន) ព្រមទាំងគណៈប្រតិភូរៀងខ្លួន (រូបថតរបស់ KhmerAirForce.com) ។

ការបាត់បង់អព្យាក្រឹតភាព

Website នោះបានគូសបញ្ជាក់ថា នៅពេលអញ្ជើញទៅដល់ប្រទេសចិនហើយ លោកឧត្តមសេនីយ លន់ នល់ បានទទួលបញ្ជាពីសម្តេច សីហនុ "ឱ្យនិយាយបញ្ជាក់ដោយ មិនសំព្រែង " នូវការអនុញ្ញាតរបស់ខ្មែរឱ្យប្រើប្រាស់ផែ "កំពង់សោម (ក្រុងព្រះសីហនុ) ដើម្បីជាកន្លែងនាំចូលកាត់នូវសម្ភារៈនិងគ្រឿងសព្វាវុធឱ្យទៅឱ្យ VC/NVN" នៅក្នុងទឹក

ដីខ្មែរ ។ Website នោះបានសរសេរទៀតថា៖ “ដោយមានការខកចិត្ត លោក លន់ នល់ បានមានប្រសាសន៍ប្រាប់សមាជិកគណៈប្រតិភូរបស់លោកថា កិច្ចព្រមព្រៀងនេះធ្វើឲ្យ យើងបាត់បង់ អព្យាក្រឹតភាពរបស់យើងហើយ ។ សម្តេចយើងបានអនុញ្ញាតឲ្យ “ពួកជួល”មកចូលនៅក្នុងស្រុកយើង ” ។

ខ្មែរយើងត្រូវតែចងចាំបុរាណភាសិតដែលបង្រៀនថា “នៅក្នុងរឿងនយោបាយឥតមាន មិត្ត ឬសត្រូវជាអចិន្ត្រៃយ៍ឡើយ មានតែផលប្រយោជន៍ជានិរន្ត” ។

“ប្រយោជន៍ជានិរន្តឬជាអចិន្ត្រៃយ៍” របស់ស្រុកខ្មែរក្នុងសង្គ្រាមត្រជាក់និងក្នុងសង្គ្រាមរៀត ណាមដែលបានចប់ទៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥ ពេលដែលពួកកុម្មុនិស្តន៍ឈ្នះ ហើយសហរដ្ឋ អាមេរិក ដកខ្លួនចេញពីតំបន់ គឺត្រូវតែមាន “អព្យាក្រឹតភាព អធិបតេយ្យភាពជាតិ ឯករាជ្យយ៉ាង ខ្ជាប់ខ្ជួន” ។ ប្រមុខរដ្ឋខ្មែរបានជ្រើសរើសយកដំណើរនៃសកម្មភាព

នយោបាយការបរទេសដែលមានភាពឆែលចុះឆែលឡើង ។

សហរដ្ឋអាមេរិកបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់លាស់អំពីផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួនដែលរាប់បញ្ចូល ទាំងការដកកងទ័ពអាមេរិកាំងចេញពីតំបន់ រីឯចិននិងយួនវិញគឺបណ្តេញអាមេរិកាំងឲ្យ ចេញឲ្យអស់ពីតំបន់ ។ អញ្ជឹងស្រុកខ្មែរមានតម្លៃតែនៅពេលណាដែលខ្លួនបានបំរើផល ប្រយោជន៍និងការប្រកួតប្រជែងរបស់ពួកគេតែប៉ុណ្ណោះ។

ការបត់បែនរបស់សម្តេច សីហនុ

សម្តេចសីហនុបានរិះគិតយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្នណាស់នៅក្នុងដំណើរនៃសកម្មភាពនយោបាយ ការបរទេសរបស់ព្រះអង្គ ។ ទោះបីចូលចិត្តឬមិនចូលចិត្ត ព្រះអទិទេពបានចែងដាក់ប្រទេស រៀតណាមនិងប្រទេសខ្មែរឲ្យរស់នៅជាអ្នកជិតខាងគ្នាលុះអារសាន្ត ។ នៅថ្ងៃទី ២១ ខែកុម្ភៈ

ឆ្នាំ១៩៦២ សម្តេច សីហនុ បានសរសេរនៅក្នុងកម្រងសុន្ទរកថា Les Paroles de Samdech Preah N. Sihanouk (ខែមករា-មីនា) ថា "និយាយក្នុងភាពស្មោះត្រង់ទាំងស្រុង វាមិនមែនជាផលប្រយោជន៍របស់យើងទេថាត្រូវទាក់ទងដោះស្រាយជាមួយពួក បញ្ជីមប្រទេសដែលជាតំណាងបច្ចុប្បន្នកាល មិនមែនអនាគតកាលឡើយ... ។ ផលប្រយោជន៍របស់យើងគឺត្រូវទាក់ទងដោះស្រាយជាមួយក្រុមដែលថ្ងៃមួយនឹងត្រួតត្រាគ្រប់គ្រងអាស៊ីទាំងមូល ហើយយើងត្រូវទាក់ទងជាមួយគេមុនពេលគេឈ្នះ " ។

នៅខែមីនា ១៩៦២ ក្រុមបាតុករខ្មែរបានបំផ្លិចបំផ្លាញបណ្តាលយរបស់ទីភ្នាក់ងារសេវាព័ត៌មានរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក បានឡោមព័ទ្ធជុំវិញស្ថានទូតអាមេរិក បានហែកទង់ជាតិអាមេរិកាំង ព្រមទាំងបានដុតឡាននានាដែលចតនៅទីនោះ ។ នៅខែមិថុនា សម្តេចសីហនុ បានថ្ងែង ប្រាប់សន្និសិទសារព័ត៌មាននៅទីក្រុងប៉ារីសថា "កងទ័ពរៀបរយរបស់រណសិរ្សរំដោះជាតិវៀតណាមបានកាន់កាប់ត្រួតត្រាជាលក្ខណៈអចិន្ត្រៃយ៍ដោយមិនទៀងទាត់ផ្ទៃដីបួនភាគប្រាំនៃព្រំប្រទល់ដែនយើងជាប់គ្នាជាមួយវៀតណាមខាងត្បូង"។ ក្នុងឆ្នាំ១៩៦៨ សម្តេច សីហនុ បានប្រកាស ថា "គ្មានការជំទាស់" ចំពោះវត្តមានរបស់អាមេរិកាំងនៅក្នុងតំបន់ ដើម្បីជា "កត្តាទល់" ជាមួយនឹងប្រទេសចិនដែលបាន "ជំរុញទឹកចិត្តនិងដឹកនាំសកម្មភាពនានារបស់ពួកកុម្មុនីស្តនៅតាមមូលដ្ឋាន" ។

ថ្ងៃទី១៨ខែមីនាឆ្នាំ ១៩៦៩ បានកត់សំគាល់ការទម្លាក់គ្រាប់បែកបេ-៥២លើកដំបូងរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក ដែលគេហៅថា Operation Menu ទៅលើតំបន់មានផ្ទៃក្រឡា ២៥ គីឡូម៉ែត្រក្រឡាដែលជាទីជំរករបស់កងទ័ពវៀតកុង-វៀតណាមខាងជើង ហើយដែលស្ថិតនៅ ៣ ទៅ ៥ ម៉ែលក្នុងទឹកដីខ្មែរ ។ ប្រតិបត្តិការ Menu មានរយៈពេលរហូតដល់ថ្ងៃទី

២៦ ខែ ឧសភា ។ គេបានរាយការថា មានប្រជាពលរដ្ឋស៊ីវិលសារុបទាំងអស់ចំនួន៤ពាន់២ រយ៤៧នាក់។

នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែមីនា សម្តេច សីហនុ បានបង្ហាញដល់ក្រុមអ្នកយកព័ត៌មាននូវផែនទីដី ល្អិតល្អន់នៃទីតាំងរបស់កងកម្លាំងទ័ពកុម្មុយនិស្តរៀតណាម "ទាំងកងវរសេនាតូចនិងទាំង កងវរសេនាធំ" តាមបណ្តោយព្រំដែនខ្មែរ-ទឹកសព្វខេត្តរតនៈគីរី ទៅដល់សមុទ្រ ភាគ ខាងត្បូង ។

នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ ១៩៧០ រដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភាខ្មែរបានបោះឆ្នោតដោយឯកច្ឆន្ទដក ហួតសម្តេច សីហនុ ចេញពីអំណាច ។ នៅថ្ងៃទី ២៣ ខែមីនា សម្តេច សីហនុ ពោរពេញ ដោយកំហឹងបានស្រែកហៅអំពាវនាវតាមវិទ្យុដល់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរឲ្យចូលរួមជាមួយព្រះ អង្គនិងក្រុមខ្មែរក្រហមប្រឆាំងនឹងរដ្ឋាភិបាលរបស់លោក លន់ នល់ ។ ការទម្លាក់គ្រាប់បែក អាមេរិកាំងបានចាប់នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៣ ។ នៅថ្ងៃទី ១៧ ខែមេសាឆ្នាំ ១៩៧៥ ខ្មែរសាធារណៈ រដ្ឋបានដាក់ទង់ចុះចាញ់ក្រុមខ្មែរក្រហម ។

"ការសមគំនិតនៅក្នុងរឿងយាតកម្មមហាជន"

លោក Nate Thayer ដែលជាអ្នកកាសែតម្នាក់ក្រៅក្របខ័ណ្ឌនិងធ្លាប់ទទួលបានរង្វាន់ ហើយដែលអ្នកផងទាំងពួងស្គាល់ដោយសារការសម្ភាសន៍របស់លោកជាមួយប៉ុលពត បាន សរសេរនៅក្នុងប្លុករបស់លោកកាលពីថ្ងៃទី ១៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៦ ថា "យ៉ាងហោចណាស់ មនុស្សចំនួន១លាននាក់" នៃប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរបានស្លាប់ក្នុងសង្គ្រាម "មុននឹងក្រោយពេល ពួកខ្មែរក្រហមត្រួតត្រា" ។ លោកសរសេរបន្តទៀតថា ក្នុងរយៈពេលប៉ុលពតកាន់អំណាច ចំនួន ៣ ឆ្នាំ ៨ខែ ២០ថ្ងៃ មានប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ "យ៉ាងហោចណាស់១លាន៧សែននាក់"

បានត្រូវពួកខ្មែរក្រហមសម្លាប់ ។ លោកបាននិយាយទៀតថា គេប៉ាន់ស្មានប្រហែលមាន ៣០ ពាន់នាក់ទៅ ១៥០ ពាន់នាក់ស្លាប់ដោយសារការអាមេរិកាំងទម្លាក់គ្រប់បែក។ លោក Thayer បានសារភាពថាលោកជាអ្នកចូលចិត្តលោក Bernie Sanders បេក្ខជន ឈរឈ្មោះធ្វើជាប្រធានាធិបតីអាមេរិកាំង “លើកលែងតែពេលលោក Sanders បាន និយាយដោយមិនដឹងអ្វី បែបល្វីល្វើ ធ្វើការប្រកាសដោយខ្លះព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់” ថ្កោល ទោសលោក Henry Kissinger ទទួលខុសត្រូវក្នុងការទម្លាក់គ្រប់បែកអាមេរិកាំង ដែល បណ្តាលឲ្យមានឃាតកម្មមហាជនរបស់ប៉ុលពត” ។ លោក Thayer ក៏បានវាយ ប្រហារ យ៉ាងចាស់ដៃទៅលើលោក សុក ឥសាន្ត អ្នកនាំពាក្យនៃគណៈបក្សប្រជាជនកំពុង កាន់ អំណាច ដែលបានហៅសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់លោក Sanders ថា “មានភាព ត្រឹមត្រូវ” ។

“ទេ លោក សុក ឥសាន្ត លោក Sanders និយាយនោះមិនត្រឹមត្រូវទេ”។ លោក Thayer បានបន្តទៀតថា “ហើយរូបលោកទៀត លោកជាអណ្តាតគ្រឿងភ្លេងផ្ទុំសំរាប់ក្រុមបន របស់ អតីតៈពួកមានកិត្តិភាពចំពោះប៉ុលពត ដែលមានការសមគំនិតក្នុងការធ្វើឃាត កម្មមហាជន ជាតិខ្លួនឯង ។ ការឈឺចាប់ហើយនិងការមិនបានសំរេចជោគជ័យរបស់ ស្រុកខ្មែរ គឺជាកំហុសរបស់ខ្មែរ ខ្លួនឯង”។

អំពីអ្នកនិពន្ធ៖ លោកបណ្ឌិត ហ្គាហ្វារ ពាន់ម៉េត អតីតនាយកអគ្គសេនាធិការនៃកងទ័ពជាតិវិជ័យ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ បានបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយនៅសាកលវិទ្យាល័យកោះ Guam អស់រយៈពេល១៣ឆ្នាំ ។ លោកបានចូលនិវត្តិស័ព្ទនៅឆ្នាំ២០០២ ហើយបច្ចុប្បន្ននេះ លោករស់នៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក ។ លោកអ្នក អាចទាក់ទងនឹងលោកបានតាមរយៈសារ អេឡិចត្រូនិច (e-mail) peangmeth@gmail.com